

Smittsomme sykdommer i barnehagen

Tilstand	Symptomer	Smitte	Foresattes ansvar	Barnehagens ansvar	
Hud	Brennkopper	Utslett med små blemmer med gul væske/sårsekret. Blir skorper.	Kontaktssmitte (via sårveske). Syk 4-10 dager etter kontakt. Smitteførende i 1-3 dager etter at behandling er startet.	Hold barnet hjemme til blemmene er tørre, eller tildekket slik at det gule sårsekretet ikke smitter over på andre.	Varsle til Kommuneoverlege ved flere enn 2 tilfeller. Hansker ved bleieskift. God håndhygiene.
	Skarlagensfeber	Vondt i halsen, «bringebærtunge», finprikkete utslett og feber.	Dråpesmitte: Syk 2-4 dager etter kontakt.	Hold barnet hjemme 1-2 dager etter at behandling med antibiotika er startet. Kan gå i barnehagen når allmenntilstanden er god.	
	Hånd-fot-munnsyke	Feber, redusert allmenntilstand, sår hals. Utslett/blemmer i munn, inni håndflater og på fotsåler.	Dråpe- og kontaktssmitte: Syk ca 1 uke etter kontakt. Sykdommen er smittsom rett før og så lenge det er blemmer i munnen eller på hender og føtter.	Barna kan være i barnehage så lenge allmenntilstand tilsier det.	God håndhygiene. Vaske stellebordet etter hvert barn. Vanlig med utbrudd sommer/høst. Søke råd hos kommuneoverlege ved behov.
	Den 4. barnesykdom	Plutselig høy feber (39–40 grader) i 3–5 dager. Deretter kommer et svakt rødfarget og småprikkete utslett (ofte rygg og bryst). Kan vare fra noen timer til dager.	Dråpe- og kontaktssmitte: Syk 5-15 dager etter kontakt. Sykdommen smitter lett og rammer så godt som alle barn før 2–3 års alder.	Barna kan gå i barnehagen når de er feberfri, selv om de har utslett. Allmenntilstanden avgjør om barnet bør være hjemme.	
	Den 5. barnesykdom	Hodepine, lett feber, sår hals, kløe, hoste, magesmerter og/eller leddsmerter. Sykdomsfri periode 7–10 dager før rødt utslett i kinn, småprikkete utslett på skuldre, øverst på armene, kropp og evt lår.	Dråpe- og kontaktssmitte: Syk 5-20 dager etter kontakt.	Barn kan gå i barnehagen når de er feberfrie, selv om de har utslett.	
	Vannkopper	Små karakteristiske blemmer i huden. Kløe. Feber	Luft- og kontaktssmitte: Syk 8-21 dager etter kontakt Smitteførende 2 dager før utslett til inntørkede blemmer	Kan gå i barnehagen når utslettet er tørket inn og allmenntilstanden er god.	Gi informasjon om smitte. Skjerme ubeskyttede gravide
	Mollusker	Blemmer på armer eller ben, evt overkroppen eller i ansiktet Kan spre seg fra et hudområde til et annet ved at en klør på utslettet.	Kontaktssmitte: Hud-til-hud kontakt. Blemmer dukker opp 2 uker til 6 måneder etter smitte.	Smittefaren er liten ved normal kontakt. Kan derfor gå i barnehage.	
	Munnsår forkjølelssår	Utslett med væskefylte blemmer. Kan være smertefullt med svie og stikking.	Dråpe- og kontaktssmitte: Svært smittsomt.	Kan gå i barnehagen, når allmenntilstanden er god og barnet feberfritt.	
	Ringorm	Ringformet utslett, spesielt hodebunn og overkropp.	Kontaktssmitte: Hud-til-hud kontakt.	Kan gå i barnehage dagen etter at behandling er igangsatt.	Hvis det oppdages ringorm i barnehagetid, ikke nødvendig å sende barnet hjem.
	Skabb	Utslett som skyldes smitte med midd, og det gir en intens kløe, spesielt på natten og ved svette.	Kontaktssmitte: Hud-til-hud kontakt. Utslett 2-6 uker etter smitte.	Kan gå i barnehage dagen etter at behandling er igangsatt.	
Vorter	Vorter er små utvekster i huden, oftest på hender, fingre og føtter. Vortene kan sitte enkeltvis eller i grupper.	Kontaktssmitte: Smitter ved direkte kontakt eller via gjenstander.	Kan gå i barnehage som normalt. Plaster eller vortemiddel beskytter mot evt smitte.		

Smittsomme sykdommer i barnehagen

Tilstand		Symptomer	Smitte	Foresattes ansvar	Barnehagens ansvar
Kropp	Feber	Temperatur på over 38 grader målt i endetarmen regnes som feber.	Avhenger av hva som forårsaker feberen.	Barn med feber bør holdes hjemme først og fremst av hensyn til seg selv.	Ved mistanke om feber, kontakte foresatte.
	Øyekatarr	Kløe, puss og rødhet i øynene	Kontaktssmitte: Syk 1-14 dager etter kontakt Smitteførende så lenge det er puss	Kan gå i barnehagen når allmenntilstand tilsier det. Ved kraftig øyekatarr med rikelig pussdannelse bør barnet holdes hjemme inntil pussdannelsen har avtatt. Dette er på grunn av risikoen for å smitte andre barn.	Håndhygiene. Hindre spredning av puss
Mage-tarm	Norovirus-infeksjon	Akutt oppkast og/eller diare, med eller uten feber og magesmerter	Dråpe- og kontaktssmitte: Syk 12-48 timer etter kontakt. Smitteførende i 48 timer etter siste oppkast/diare.	Holde barnet hjemme i 48 timer etter symptomfrihet (frisk i 2 døgn).	Håndhygiene. Bruk av såpe og vann. Kontakt kommuneoverlege ved vedvarende utbrudd.
	Mark (barnemark)	Små hvite mark rundt endetarmsåpningen og i avføringen. Særlig på kvelden like etter at barnet har lagt seg eller på morgenen. Analkløe	1-3 uker (varierer veldig).	Reseptfri behandling på apotek. Kan komme tilbake til barnehagen etter igangsatt behandling. Hele familien behandles.	Hansker ved bleieskift. Håndhygiene. Ved flere tilfeller bør nedvasking av stelleområde/toaletter vurderes.
Hode	Hodelus	Luseegg og lus i hodebunn, evt. kløe	Direkte kontaktssmitte: Hode mot hode. Lite sannsynlig smitte via klesplagg, møbler eller kosedyr Smitteførende: så lenge man har levende lus	Barnet kan gå i barnehagen som normalt. Barnehage og vennekrets bør informeres om at barnet har hodelus, slik at vennekretsen kan sjekkes for lus og barnet unngå gjensmitte.	Ikke nødvendig å sende barnet hjem i løpet av dagen, hvis det oppdages lus i barnehagetiden. Informasjon til andre foresatte for å hindre gjensmitte.
Øre	Øreverk, ørebetennelse	Øresmerter, feber, evt rennende puss fra øret.	Oppstår gjerne like etter en forkjølelse eller en halsbetennelse.	Allmenntilstanden avgjør, ingen spesielle forholdsregler.	
Luftveisinfeksjoner	Forkjølelse	Hoste, snørrdannelse, nesetetthet, med el uten feber	Dråpe- og kontaktssmitte: Syk 1-10 dager etter kontakt. Sykdom varer i 3-7 dager. Hoste kan vedvare i 3 uker	Kan gå i barnehagen når allmenntilstanden tilsier det. Ved langvarig hoste bør barnet til lege. Obs astma og kikkhoste.	Fokus på hånd- og hostehygiene
	Influenza	Høy feber, hodepine, tørrhoste, snue, muskelverk og slapphet.	Dråpe- og kontaktssmitte: Syk 1 - 3 dager etter kontakt.	Kan gå i barnehagen når allmenn-tilstanden tilsier det.	God håndhygiene
	Kikkhoste	Kraftige hosteanfall med kiking (kraftig innpust etter hosteanfall) og eventuelt brekninger.	Syk 7-10 dager etter kontakt. Vanligvis smittefri 5 dager etter igangsatt behandling.	Bør holdes hjemme fra barnehagen under behandling med antibiotika.	

De fleste barn er vaksinert mot kikkhoste, meslinger, kusma og røde hunder. Disse opptrer derfor sjelden i barnehagen.

Denne info-plakaten er basert på råd fra [FHI om smittsomme sykdommer hos barn](#), samt med innspill fra lokale helsestasjoner.

